

Umjetnički muzej na Cetinju

[Tradicija i nacionalno blago](#) » [Muzeji](#)

Umjetnički muzej Crne Gore posjeduje fond od preko 3000 eksponata, a u njegovoj "Plavoj kapeli", smještena je jedna od najpoštovanijih hrišćanskih svetinja, ikona Bogorodice Filermske.

Ikona Bogorodice Filermske istovremeno je umjetničko remek-djelo i jedna od najpoštovanijih hrišćanskih relikvija. Prema legendi ikonu je oslikao Jevanđelista Luka iz zahvalnosti prema Bogorodici koja mu je spasila život i vjeru.

Njen istorijat se može pratiti od 1118. godine, kada su krstaši u Jerusalimu osnovali monaško-viteški red Svetog Jovana Jerusalimskog. Jovanovci su posjedovali veliki broj kulturnih predmeta, među njima i ovu ikonu. Nakon pada Jerusalima 1187. godine, sjedište reda se seli na grčko ostrvo Rodos, gdje je ikona dobila ime po brdu ovog ostrva, Filermu. Ovdje je bila izložena u mjesnoj crkvi, da bi, potom, počelo putovanje ove relikvije od Krita, Mesine, preko Viterbua do Malte.

Od kraja XVIII vijeka ikona je na ruskom dvoru, kod cara Pavla, kojem su je Malteški vitezovi poklonili zajedno sa rukom Sv. Jovana Krstitelja i Česticom Časnog krsta sa kojima je ova relikvija sudbinski vezana. Ruski car je naložio najboljim zlatarima i draguljarima da izrade skupocjeni okov od čistog zlata, ukrašen dijamantima, rubinima i safirima. Poslije Oktobarske revolucije ikona je najprije sklonjena u Krim, zatim u London, pa u Kopenhagen i Berlin, i na kraju u Dvor Karađorđevića, u Beogradu.

Uoči Drugog svjetskog rata, patrijarh Srpske pravoslavne crkve Gavriilo Dožić donosi ikonu u manastir Ostrog.

Od 1952. godine relikvija je u vlasništvu države, koja ju je 1978. godine povjerila na čuvanje tadašnjim Muzejima Cetinje.

Ikona Bogorodice Filermske je od 2002. godine izložena u Umjetničkom muzeju u Vladinom domu, u specijalno za tu namjenu projektovanom prostoru, nazvanom "Plava kapela."

U zdanju Vladinog doma na Cetinju, muzej čuva galeriju nacionalnu likovne kulture još od 1950 godine.

Samu galeriju nacionalnog muzeja čini pet zbirki:

Zbirka crnogorske likovne umjetnosti, najbrojnija u muzejskom fondu. Posebnu pažnju ovdje privlače sobe posvećene najvećim slikarima crnogorske moderne: Petru Lubardi, Milu Milunoviću, Filu Filipoviću i Dadu Đuriću. Započinje djelima velikog baroknog slikara Tripa Kokolje, nastavlja radovima umjetnika XIX i XX vijeka, slikara i skulptora većine stilskih pravaca ovog perioda, sve do posljednje generacije crnogorskih umjetnika.

Zbirka jugoslovenske likovne umjetnosti, sažet pregled umjetnosti XIX i XX vijeka, pripadnika umjetničkih pravaca – romantizma, akademskog realizma, impresionizma, ekspresionizma i kritičkog realizma, poetskog realizma, kao i stilski raznorodna umjetnost poslije Drugog svjetskog rata.

Spomen zbirka Milice Sarić-Vukmanović, poklon je muzeju kolekcije slika, grafika, skulptura i djela primjenjene umjetnosti, koju su formirali godinama Milica i Svetozar Vukmanović, i poklonili je 1964. godine. Pored reprezentativnih ostvarenja sa prostora bivše Jugoslavije, zbirka sadrži i djela majstora kao što su: Renoar, Pikaso, Šagal, Salvador Dali, Rivera, Renato Gutuzo i dr.

U Zbirci ikona posebnu vrijednost predstavljaju djela Bokokotorske ikonopisne škole, primjerci italo-kritskog slikarstva, kao i nekoliko ikona strane provenijencije.

Zbirka kopija fresaka sadrži kopije najvrednijih ostvarenja fresko slikarstva sa tla Crne Gore.

Radno vrijeme: 9 - 17 h (poslednje posjete u 14 i 16h)

Cijena ulaznica: Kolektivna ulaznica 10 eura, studenti i đaci 5 eura, agencije i druga pravna lica 4 eura.
